

Excellentie,

Op maandagmiddag 25 november 2019 is er een gesprek met mij geweest. Het was het gesprek dat u mij dd 31 oktober jl., door tussenkomst van uw directeur Koninkrijksrelaties, in het vooruizicht had gesteld. U sprak daarin de hoop uit dat dit gesprek tot een bevredigende oplossing zal leiden.

In een zeker opzicht is het gesprek ook wel bevredigend geweest maar er is ook een resterend deel onbegrip. Het onbegrip spitst zich toe op twee punten. Ten eerste is er de discrepantie tussen hetgeen ik verwacht enerzijds en de taakopvatting in enge zin zoals de regeringscommissaris die afleidt uit de "tijdelijke wet taakverwaarlozing Sint Eustatius" anderzijds. Ten tweede is er het begrip "transparantie" waarmee je verschillende kanten op kan.

De regeringscommissaris licht toe dat hij zijn taakopvatting heel strikt opvat: verantwoording wordt slechts afgelegd aan u en niet aan (welke vertegenwoordiging van) de Statiaanse bevolking (dan ook). Voor wat betreft de taakomvang gaat het vooral om het invullen van die zaken die door de vorige (nu terzijde geschoven) regering zijn nagelaten of onvoldoende zijn ingevuld. Zolang het gaat over verantwoording afleggen zie ik ook niet waar ik het hier oneens ben met u of de regeringscommissaris. Maar als dat dan tegelijkertijd de periodieke communicatie met de Statiaanse bevolking markeert dan is dat mijns inziens toch een punt van aandacht. Hier merkt de regeringscommissaris op dat de overheidswebsite en de Facebookpagina van de lokale overheid in een behoefte voorzien. Ik wil hier niet vervallen in een ongepaste welles-nietes discussie maar ik daag u uit om zichzelf eens een beeld te vormen van de toereikendheid van beide genoemde informatiebronnen. De berichten op de website zijn onbegrijpelijk wegens het ontbreken van onderliggende documenten en Facebook is weliswaar een lokaal veel gebruikt medium maar ten behoeve van formele berichtgeving (en het terugvinden ervan) is het toch tamelijk ongeschikt.

Als het gaat om transparantie, dan is die voor wat betreft de regeringscommissaris afdoende bereikt wanneer bij de bespreking van de verschillende onderwerpen de *direct* betrokkenen zijn genodigd. Mijn begrip van transparantie is ruimer: de mate waarin een organisatie, bedrijf of onderneming zichtbaar, open en toegankelijk is. Als de *direct* betrokkenen ook *direct* worden uitgenodigd zonder een publieke melding daarover dan heet het in mijn optiek toch al snel een zgn. achterkamertjesoverleg. Bij de regering die nu terzijde is geschoven waren de vergaderingen van de eilandsraad en van de 'commissionars' in elk geval nog publiek en ook de agenda was vooraf breed bekend gesteld. In de optiek van de regeringscommissaris is de transparantie in brede zin mogelijk een wens mijnerzijds maar toch zeker niet deel uitmakend van zijn beleving van de noodzakelijke eilandbesturing gedurende het huidige bewind.

Waar de regeringscommissaris absoluut een punt heeft, betreft het het verschil tussen mijn wens (*maar zeker niet alleen die van mij*) tot transparantie in brede zin en zijn taakopvatting in enge zin. Ik zie bijvoorbeeld een belangrijke uitdaging liggen bij de vraag: "in welke richting zien de Statianen hun eilandelijke beleving graag bewegen in de komende tien a twintig jaar". De regeringscommissaris spreekt daarentegen van een beleidsarme periode die zo lang als nodig

maar zo kort als mogelijk zal duren. Om die reden bekommert hij zich in het geheel niet over deze vraag en beperkt hij zich tot - in mijn woorden - puin ruimen. Dat de toekomst niet direct zijn verantwoordelijkheid betreft ben ik van harte met hem eens maar een brede, eilandelijke discussie blijft onverminderd noodzakelijk en zijn rol zou mijns inziens dan ook beperkt moeten blijven tot het faciliteren van deze discussie (te meer omdat een dergelijke discussie niet gemakkelijk tot een brede consensus zal leiden: daarvoor is veel tijd en veel (townhall)overleg met een open agenda noodzakelijk).

Het is mijn mening (*maar ook hier zeker niet alleen de mijne*) dat bij voortzetting van de huidige, beperkte taakopvatting van de regeringscommissaris, zonder veel brede, publieke betrokkenheid daarbij, de duurzame verbetering van de bestuurlijke, economische en maatschappelijke situatie in Sint Eustatius feitelijk niet plaatsvindt (bij deze laatste zin refereer ik aan het wetsvoorstel en de memorie van toelichting, zoals ingediend bij de Tweede Kamer). In mijn eigen woorden: "de *hearts and minds* van de Statianen worden er zeker niet mee gewonnen". Na beëindiging van de huidige interventie zal het leven op het eiland naar mijn stellige overtuiging snel weer vervallen in de situatie die in februari 2018 juist aanleiding was voor de interventie.

Laat ik afronden. Ja, het gesprek heeft in goede harmonie plaatsgevonden en was deels ook wel bevredigend. Op twee belangrijke punten verschillen we van inzicht. Waar naar mijn mening (*maar zeker niet naar die van mij alleen*) de transparantie veel breder moet worden getrokken (noem het een mijns inziens gerechtvaardigde wens) ziet de regeringscommissaris zich slechts gehouden aan hetgeen de wet van hem vraagt en is hij niet van zins breder te acteren dan dit wettelijk kader (en de huidige informatievoorziening aan het publiek volstaat wat hem betreft). Voorts is er de behoefte aan een brede maatschappelijke discussie over de toekomst van het eiland. Het lijkt me van belang de Statianen maximaal bij dit vraagstuk te betrekken. De regeringscommissaris is van mening dat deze brede maatschappelijke discussie niet zijn verantwoordelijkheid is dus hij wenst er niet aan bij te dragen, zelfs niet in (slechts) faciliterende zin.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA.

Noot: Marginaal hebben we nog gesproken over de verschillen in wetgeving tussen Europees en Caribisch Nederland. Ik merkte hierover onder meer op dat het van belang is dat de wetgeving in beide Nederlanden in beginsel geheel gelijk zou moeten zijn waarbij, zo nodig en door de rechter te accorderen, verschil in wetstoepassing mogelijk zou moeten zijn, uitsluitend op grond van klimatologische of geografische argumenten. Deze discussie is er echter een die in Den Haag thuishoort en niet bij de eilandelijke overheid.